

«SEMPRE HI HA ALGÚ QUE DIU COM NO S'HA DE DESIGNAR EL MÓN»

Entrevista

El poeta tarragoní va presentar a la Sala Trono 'Napalm al cor', novel·la amb què ha guanyat el premi Llibres Anagrama

El poeta i escriptor tarragoní Pol Guasch, dijous passat a la Sala Trono Armanyà. FOTO: PERE FERRÉ

GLORIA AZNAR
TARRAGONA

Napalm al cor (Anagrama) és la primera novel·la de Pol Guasch (Tarragona, 1997), amb la qual ha guanyat el Premi Llibres Anagrama. Una història de dos amants marcats per unes condicions de vida precàries i per la incomprensió vers el seu desig. *Napalm al cor* és narrativa escrita amb la bellesa de la poesia, en un relat que parla d'intolerància i de classes socials, de violència i, sobretot, de mort. Però també de la possibilitat de ser un mateix. Ac-

tualment, Pol forma part de la productora cultural La Sullivan, ha estat professor associat de literatura i crítica de la cultura a la UB i investiga sobre teoria i literatura contemporànies al King's College de Londres amb una beca. És autor dels llibres de poesia *Tanta gana* (Premi Francesc Garriga, 2018) i *La part del foc* (Premi López-Picó, 2020).

La portada és l'infern. Estan a alguna mena d'infern?

Tsvetàieva, que és una poeta que m'agrada molt, va dir que la vida és un lloc on es fa impossible viu-

Dant i Virgili

La portada de 'Napalm al cor' és el quadre de Dant i Virgili a l'infern, del pintor francès William Adolphe Bouguereau del 1850.

re i crec que la portada té alguna cosa d'això. Té la triangulació que volia mostrar en la novel·la. Per una banda hi ha Dant i Virgili mirant, amb aquest poder de la mirada, de l'assenyalament, del judici. Després hi ha els personatges al centre. Dos cossos iguals, però que s'estan fent mal, amb aquesta idea que els que són iguals que tu també et poden fer mal. Finalment, l'infern. Els personatges es troben a l'infern. El lloc on es fa impossible viure.

A la novel·la, la mare assenyala els amants, els jutja.

Hi ha un moment de la novel·la quan el protagonista parla de l'avi i evoca que el Déu més poderós són els altres quan et miren. I la mare, de fet, té aquesta mena de poder, el poder de l'assenyament. Amb la mare s'evidencia com mirar és una manera també de condemnar.

Totes les mares i tots els pares tenen aquest poder.

I no només les mares i els pares. Sempre que decideixes viure en comú implica que els altres tenen aquesta possibilitat de dictar sobre tu. La novel·la a mi em servia per explorar com és més difícil del que ens pensem fugir d'aquests dictats externs.

Napalm és combustible que crema. Els personatges estan ferits, cremats?

L'amor pot ser revulsiu, pot generar nous espais, pot generar noves formes de pensament, noves relacions. És a dir, l'amor pot ser napalm en aquest sentit, però l'amor pot ser napalm per a tu, també pot destruir. Llavors, el que es presenta inicialment com una paradoxa, evidència més aviat un *continuum*. És a dir, la destrucció també pot ser amorosa.

Hi ha un moment en què parla de l'alineació de la mare en relació amb la seva feina. Es refereix a les classes socials?

Amb el personatge de la mare i tota la relació amb la Fàbrica volia posar en escena com no només els sentiments estan travessats per una qüestió de classe, sinó també certes experiències vitals com per exemple el cansament, aquesta mena d'engranatge de treballar, despertar-se, treballar, despertar-se. Això és molt evident perquè qui no ha treballat mai, doncs no sap el que és. Una de les conseqüències del treball és el desànim, per exemple. El desànim és un sentiment de classe. I hi ha persones que mai han sentit desànim.

Quan la llegeixes et venen a la ment catàstrofes que han passat i estan passant. Però, és una distopia?

Parlaria més de distopia en clau íntima. El que m'interessava explorar a través de la novel·la era la distopia dels cossos, no tant la de l'espai. Situar aquests personatges en un ambient devastat em permetia també parlar de la devastació interna i no en un sentit poètic. És a dir, la destrucció exterior va en consonància i en paral·lel amb la destrucció interior, lluny de metàfores i comparacions. M'interessava mostrar aquest procés de decadència dels cossos. I potser en aquest sentit és distopia.

La decadència no està ben vista en la nostra societat.

Perquè estem en una època en què tot ha de ser progrés.

La fitxa

Autor: Pol Guasch
Editorial: Anagrama
Gènere: Narrativa
Guardó: Premi Llibres Anagrama de Novel·la

«No només els sentiments estan travessats per una qüestió de classe. També certes experiències vitals com el desànim»

«L'amor pot ser revulsiu, pot generar nous espais, noves formes de pensament. Però la destrucció també pot ser amorosa»

«Compartir una llengua no vol dir compartir una sola visió del món. La llengua és una convenció que uneix, però també que separa»

I joventut.

La idea de joventut és un ganivet de doble fil perquè per una banda, la joventut està sempre condemnada a la indiferència o a la criminalització. I per altra, les mateixes persones que condemnen a la indiferència a la gent jove, després relacionen la idea de joventut amb la de vigor, vitalitat i potència, però sempre segons l'interès propi de qui està anunciant això des del privilegi. És veritat que la idea de decadència i els cossos vells en una societat en què tot és progrés i millora qualitativa està mal vist, però això no vol dir que la joventut estigui ben vista. Amb la pandèmia hem testimoniat aquesta condemna cap als joves: els grans oblidats, en el silenci, o acusats constantment de criminals.

Tota la novel·la està travessada per la violència.

Més que la violència, la mort, que apareix fins a l'avorriment. Volia fer-la present.

Ho ha aconseguit.

No volia crear un tractat moral o una reflexió filosòfica i transcendent sobre la mort, però sí acostar-la a la nostra experiència lectora, perquè la mort és una cosa en la qual no pensem. Neguem la mort. Doncs jo volia que s'acabés fent pesada.

La llengua també està present. Què ha volgut reflectir?

De la qüestió de la llengua m'interessaven diverses coses. La primera, evidentment, posar en escena una de les grans problemàtiques contemporànies que és l'opressió lingüística i la desaparició de les llengües i, per tant, dels mons. Una segona cosa, com és de difícil imaginar alternatives per la supervivència de la teva pròpia llengua. I la tercera qüestió és la de la llengua generacional. És a dir, dins d'aquella llengua oprimida, que s'està morint, sempre hi ha gent que li diu als altres com han de parlar i com no ho han de fer. Però no en un sentit de correcció lingüística i d'adequació, sinó com no han de designar el món. Perquè compartir una llengua no vol dir compartir una sola visió del món. I d'això moltes vegades ens oblidem. Al final una mateixa llengua és una convenció que uneix les persones, però també que les separa.

Tot plegat parla d'intolerància vers l'altre, d'incomprensió en molts aspectes.

El gran procés de violència cap a la diferència que hi ha en la novel·la pel que fa a la qüestió de sexualitat, de llengua, de gènere, de tot, implica voler reduir la complexitat a identitat. Perquè davant la incomprensió es tendeix a la reducció i al simplisme. I quan cantes a la identitat, des-trueixes qualsevol classe de diferència, de diversitat.